Piątek 14-go grudnia 1928 r. 20 gr.

Dziennik Białostocki

Redakcja: Pałac Kościuszki 1, tel. 63. •• BIAŁYSTOK •• Administracja: Legjonowa 1, tel. 11. Konto P.K.O. 64.106

HASŁO WYSTĄPIENIA NIEMIEC Z LIGI NARODÓW

Na łamach organu skrajnej prawicy

BERLIN 13.12. Organ hr. Westarpa „Kreutz-Ztg." domaga się przerwania rokowań, prowadzonych w Lugano przez Stresemanna i rozważenia przez rząd niemiecki sprawy ewentualnego wystąpienia Niemiec z Ligi, która zawiodła wszystkie nadzieje, zarówno w sprawie rozbrojenia, jak i w kwestjach czysto niemieckich.

„Kreutz-Ztg." twierdzi dalej w depeszy z Lugano, że mocarstwa zachodnie starały się dotychczas zmęczyć i osłabić nerwy delegacji niemieckiej.

Obecnie delegacje państw zachodnich próbują różnych środków, by Stresemanna wciągnąć znowu w rozmowy w atmosferze locarneńskiej.

LUGANO 13.12. — Tel. wł. — Dziś po południu odbyła się blisko dwugodzinna konferencja Brianda ze Stresemannem, w której uczestniczył tylko tłumacz ze strony niemieckiej i prof. Hesnard z poselstwa francuskiego w Berlinie.

Na konferencji tej omawiano w dalszym ciągu sprawy odszkodowań i przedterminowej ewakuacji Nadrenji.

Kowieńska śpiączka na ławach parlamentu świata

w czasie mowy Waldemarasa w Lugano

Min. Zaleski.

LUGANO 13.12—Tel. wł.—Wczoraj Rada Ligi Narodów pod przewodnictwem Brianda przystąpiła do rozpatrywania konfliktu polsko-litewskiego.

Pierwszy zabrał głos przedstawiciel Hiszpanji Quinones de Leon i jako referent tej sprawy, przedłożył Radzie swój raport,

opracowany bezstronnie

i zakończył prośbą do obu stron o dostarczenie uzupełniających sprawozdań co do wyników konferencji królewieckiej.

Po referencie przemówił Waldemaras, który przedstawił różnice w poglądach obu delegacyj na konferencji królewieckiej.

W tem miejscu min. Zaleski przypomniał, że już dnia 24 listopada przesłał przez specjalnego urzędnika protokół konferencji królewieckiej do podpisu Waldemarasowi, który jednak

w ciągu 10 dni

nie znalazł ani chwili czasu dla uzgodnienia i podpisania tekstu protokółu.

Na te słowa oświadczył Briand, że Rada nie przywiązuje większej wagi do spraw natury formalnej, natomiast gotowa jest wysłuchać wyjaśnień, odnoszących się do samej sprawy.

Po tej interwencji Brianda zabrał głos ponownie Waldemaras, przyczem zebrani musieli wysłuchać

półtoragodzinnego przemówienia,

stanowiącego powtórzenie wszystkich jego dawnych, dobrze znanych argumentów o traktacie suwalskim, akcji Żeligowskiego i Wilnie, a nawet o wydarzeniach z historji średniowiecznej.

Waldemaras, ku ogólnej uciesze, pokazywał członkom Rady pocztówki, skonfiskowane przez cenzurę litewską, a nadsyłane jakoby z Niemiec. Pocztówki te, mające jakoby ośmieszać politykę rządu litewskiego i jego szefa, są — zdaniem Waldemarasa — dowodem przewrotności polityki polskiej, która czyha na zgubę Litwy.

Waldemaras wypowiedział się przeciw komisji ekspertów z ramienia Ligi.

W kuluarach Ligi Narodów mowa Waldemarasa poddawana była

surowej krytyce.

Zwłaszcza niechęć premjera litewskiego do stworzenia komisji Ligi Narodów, któraby bliżej wejrzała w konflikt polsko - litewski, uważana jest za zdarzenie ostabiające pozycję Litwy na terenie Ligi.

Mowa Waldemarasa, przewlekła i nużąca, ukołysała wielu członków Rady

do snu.

Nie zdrzemnęli się tylko ci, którzy cierpią na chroniczną bezsenność. Specjalnie wyczerpany był Chamberlain, który udał się do niżej położonej części sali, siadł tam przy otwartem oknie i ocierał pot ze skroni.

Krótką replikę na długie wywody Waldemarasa wygłosił

min. Zaleski,

zaznaczając ironicznie, że nie będzie powtarzał historji powszechnej, począwszy od czasów egipskich.

W mowie Waldemarasa widzi min. Zaleski dawną jego taktykę: Waldemaras przypisuje Polsce różne zamiary, o których Polska wcale nie myśli, a potem atakuje ją za to.

Żadna partja w Polsce i żaden obywatel

nie myśli o zmianie granic

polsko - litewskich. Polityka polska opiera się na 2 fundamentach: ścisłem zachowaniu traktatów i szczerej chęci utrzymania pokoju.

Po całorocznych rokowaniach rząd litewski nie zrezygnował z taktyki biernego oporu.

Min. Zaleski żąda, aby Rada Ligi **chwyciła się ostatecznych środków** w stosunku do Litwy, aby jej przypomnieć o jej obowiązkach jako członka Ligi Narodów.

Po tem przemówieniu wywiązała się wzajemna polemika pomiędzy min. Zaleskim i Waldemarasem, który cytuje ustępy z protokółu konferencji, mające dowieść, jakoby Polska żywiła zamiary aneksyjne.

Min. Zaleski

obala te twierdzenia.

Wreszcie Briand prosi referenta Quinones de Leona, aby opracował

Waldemaras

nowe sprawozdanie. Dalszą dyskusję odroczono do dnia następnego.

ZAPOWIEDŹ WAŻNEJ MOWY PAPIEŻA

na tajnym konsystorzu w Watykanie

RZYM 13.12. Tajne posiedzenie konsystorza odbędzie się w najbliższy poniedziałek. Papież przy tej okazji ma wygłosić ważną mowę. Mówią, że ma być dokonana nominacja jednego kardynała, którego nazwisko ma być ogłoszone w pewien czas po mianowaniu go. W kolegjum kardynalskiem jest obecnie 7 miejsc wolnych

1 MILJON BEZROBOTNYCH

w przemyśle niemieckim

BERLIN 13.12. Bezrobocie wzrasta w całym szeregu gałęzi przemysłu niemieckiego niemal z każdym dniem. Liczba bezrobotnych wynosiła w dniu 30 listopada, według dziś ogłoszonych obliczeń statystycznych, 1.030.000. Szczególnie szybki wzrost bezrobocia dał się zauważyć w ostatnich 2 tygodniach listopada. W tym okresie zaczęły ograniczać swą produkcję rozmaite fabryki metalowe, przemysł przędzalniany i konfekcyjny. Znaczny wzrost bezrobocia dał się zauważyć również w przemyśle budowlanym.

„Manufaktura Widzewska" znów w płomieniach

Zgorzało doszczętnie trzecie piętro suszarni przędzy

ŁÓDŹ, 13. 12. Wczoraj około godziny 11 wieczorem wybuchł pożar w suszarni przędzy Manufaktury Widzewskiej przy ul. Rokicińskiej.

Pożar zauważył strażak fabryczny i natychmiast zaalarmował kilka oddziałów straży pożarnej, która ogień opanowała. Mimo to spłonęło doszczętnie całe trzecie piętro suszarni wraz ze znajdującemi się tam drewnianemi szpulkami na nici i niektóremi maszynami pomocniczemi.

Jest to w ciągu kilku tygodni drugi już pożar w Widzewskiej Manufakturze.

„Łotewska komuna" pod kluczem

RYGA. 13. 12. Zaaresztowano tu centralny komitet łotewskiej partji komunistycznej, posiadający oddziały na terenie całej Łotwy i otrzymujący dyrektywy i pieniądze z Moskwy. (M-d.)

Nastroje wojenne w Boliwji

Rząd obrony narodowej u steru państwa

LA PAZ (Boliwja) 13.12. Wojowniczy nastrój ludności potężnieje z każdą godziną. Ulicami stolicy przeciągają porwane szałem wojennym tłumy, śpiewając pieśni patrjotyczne. Wojskowi są przedmiotem owacji. Z domów powiewają flagi o barwach narodowych.

Prezydent Siles oświadczył, że uczyni wszystko, co jest w jego mocy, ażeby zapobiec wybuchowi wojny, jednakże jeżeli naród będzie zmuszony, to będzie bronił swego honoru i godności. W przemówieniu do obywateli przysiągł Siles, że razem z nimi wyruszy na pole walki.

Parlament boliwijski odbył tajne posiedzenie, zapewne w sprawie wypowiedzenia wojny, jednakże decyzji jeszcze nie powzięto.

Gabinet Boliwji ustąpił. Spodziewanem jest utworzenie nowego rządu koalicyjnego, w którymby znaleźli się przedstawiciele wszystkich partyj politycznych.

Departament stanu w Waszyngtonie zaprzecza, jakoby rząd Stanów Zjednoczonych miał podjąć się pośrednictwa pomiędzy zwaśnionymi krajami Południowej Ameryki.

NOWY JORK. 12.12. — Tel. wł. — Jak donoszą z Rio de Janeiro, do miasta Porto Suarez przybył wielki transport rannych boliwijskich żołnierzy.

Wśród rannych znajduje się również komendant miasta Wanguardias, w pobliżu którego rozegrały się pierwsze walki z żołnierzami Paragwaju.

Boliwja w pogotowiu wojennem

Powołanie rekrutów i mobilizacja szpitali

NOWY JORK, 13. 12. Boliwijski sztab generalny zarządził powołanie rocznika 1929. Czerwony Krzyż zaś pogotowie pielęgniarek w szpitalach, studenci medycyny czekają na rozkaz powzięcia studjów i wstąpienia do szeregów.

Rząd boliwijski określa wszystkie te zarządzenia jako konieczne środki ostrożności, wobec niebezpieczeństwa grożącego ze strony Paragwaju, przyczem zapowiedział wiadomości o mobilizacji rezerwistów

ZWYCIĘSTWO NARODOWEJ PARTJI CHŁOPSKIEJ

po wczorajszych wyborach do parlamentu rumuńskiego

BUKARESZT 13.12. — Przebieg wczorajszych wyborów do parlamentu był w całym kraju zupełnie spokojny.

Udział wyborców w Bukareszcie i innych miastach był dosyć słaby, prawdopodobnie dlatego, że wybory odbywały się w dniu powszednim. Wynik wyborów znany będzie dopiero po północy.

Uchodzi za pewne, że narodowa partja chłopska premjera Maniu odniesie olbrzymie zwycięstwo.

Rząd postanowił, aby nowa izba, która zbierze się 22 b. m., uchwaliła w tempie przyspieszonem budżet i aby w tym celu obrady odbywały się nawet w jednym z dni świąt Bożego Narodzenia.

OKRADZENIE

b. wojewody Darowskiego

KRAKÓW 13.12.—Tel. wł.—Wczoraj przed południem podczas przygotowań do wyjazdu b. wojewody Darowskiego z Krakowa, skradziono z przedpokoju mieszkania jego futro małpie z bobrowym kołnierzem wartości 6 tys. zł.

Wojewoda wyjechał z Krakowa w płaszczu. (o).

PRZYSZŁE SŁAWY SPORTOWE

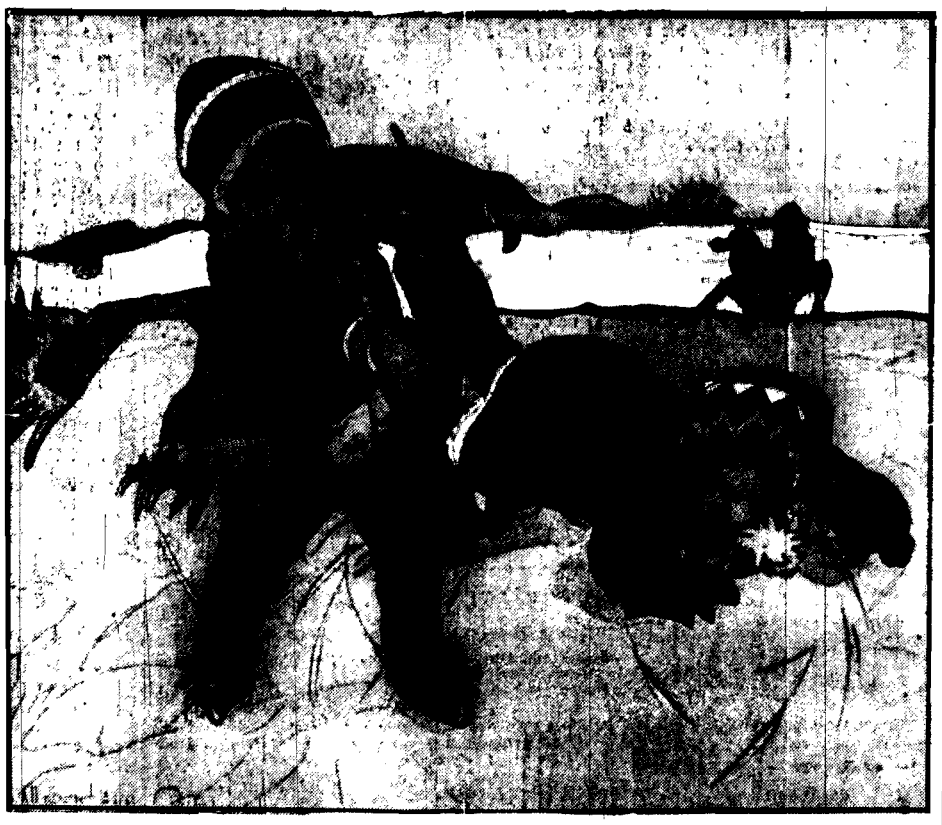

na pierwszej ślizgawce.

Po operacji płuc

stan zdrowia króla Jerzego poprawił się

LONDYN, 13. 12. Według urzędowego biuletynu stan zdrowia króla Jerzego uważać należy za zadowalający.

Pisma poranne wyrażają nadzieję, że król, który przetrzymał ciężką operację, potrafi się również oprzeć szczęśliwie dalszemu rozwojowi choroby.

Burze śnieżne nad Niemcami

Polscy lotnicy przerwali lot

BERLIN, 13. 12. Wobec tego, że dzisiejszy biuletyn meteorologiczny doniósł o silnej mgle i burzach śnieżnych na linji Berlin — Warszawa, lotnicy polscy, kapitanowie Gedgowd i Rutkowski, którzy pilotują nowe fokkery z Amsterdamu do Polski, i wylądowali wczoraj na lotnisku Tempelhof w Berlinie, odłożyli dalszy lot.

W całych Niemczech z powodu burz śnieżnych komunikacja jest wstrzymana.

Z Tempelhofu nie wystartował dziś ani jeden samolot.

— We wsi Targach okręgu Odeskiego chłopi napadli na jednego z członków okręgowego sowietu Czemyczowa, rozbili mu czaszkę siekierami, ciało zaś porąbali. Czemyczow wielu chłopów pozbawił praw wyborczych.

Spisek na życie Hoovera

przy przejeździe przez Argentynę

NOWY JORK 13.12. — Tel. wł. — Z powodu wykrycia w Rio de Janeiro spisku na życie Hoovera, rząd argentyński przydzielił do ochrony jego pociągu specjalny samolot.

Ponadto na całej linji kolejowej, którędy przejeżdżać ma pociąg Hoovera, skoncentrowano silne oddziały wojska.

Aresztowania wśród komunistów trwają w dalszym ciągu.

BUENOS AIRES 13.12. W związku z wykryciem spisku na życie prezydenta Hoovera, odnaleziono główną siedzibę spiskowców, — gdzie skonfiskowano bomby, wiele materjału wybuchowego, rewolwery oraz mapę kolejową, na której linje kolejowe, którędy miał przejeżdżać Hoover, podkreślone były czerwonym ołówkiem. Właściciela domu, jego żonę i siostrę aresztowano.

Dalsze aresztowania w toku.

LONDYN 13.12. Jak stwierdzono spiskowcy mieli zamiar rzucić bombę pod pociąg specjalny, którym miał jechać przyszły prezydent Stanów Zjednoczonych, objeżdżający państwa południowo - amerykańskie, celem szerzenia propagandy dla swoich planów panamerykańskich.

HURAGAN NA MORZU CZARNEM

S.O.S. okrętów sowieckich

MOSKWA 13.12. — Tel. wł. — Na Czarnem morzu szaleje huragan. Połączenie Odesy z Sewastopolem zerwane.

Rosyjskie stacje radjowe przejęły kilka sygnałów S.O.S. od znajdujących się w strefie orkanu okrętów.

Jeden z włoskich statków przyjął na pokład załogę rozbitego sowieckiego parowca.

90 proc. chłopów

zasiądzie w Sejmie rumuńskim

BUKARESZT 13.12. Ministerstwo spraw wewnętrznych ogłosiło komunikat ogólnikowy o wyniku wyborów w Rumunji. Wybory do Izby dały zwycięstwo partji chłopskiej, która osiągnęła 90 proc. wszystkich oddanych głosów.

Zamaskowani bandyci

obrabowali właściciela młyna

ŁÓDŹ 13.12. Na właściciela młyna we wsi Chociw, gm. Czerniewice, Bolesława Wiktorowicza, jadącego do Tomaszowa Mazowieckiego, napadli wczoraj o godz. 4 nad ranem czterej zamaskowani bandyci i pod groźbą zabicia zrabowali mu 1.000 zł.

Święto wielkiej obywatelki w belwederskim dworze

W DNIU IMIENIN MARSZAŁKOWEJ PIŁSUDSKIEJ

WARSZAWA, 13.12.

Ciche zazwyczaj komnaty pałacu belwederskiego rozbrzmiewały wczoraj wieczorem rozgwarem paruset osób, które przybyły

z życzeniami dla wczorajszej Solenizantki

i pani tego domu, Marszałkowej Aleksandry Piłsudskiej.

Rok rocznie powiększa się grono tych osób, pragnących osobiście w ten dzień dać folgę swemu sercu i powiedzieć coś dobrego tej wielkiej obywatelce, tak jak z roku na rok rośnie liczba instytucyj społecznych, które zgłaszają się

pod opiekuńcze skrzydła

pani pałacu belwederskiego, szczycąc się jej patronatem i współpracą bezpośrednią.

W tym roku długi sznur składających życzenia otwierały panie z „Naszego Domu" i „Osiedla", które

zamiast prezentu imieninowego

wystąpiły z ofiarami dla tych instytucyj, pracujących pod przewodnictwem wczorajszej Solenizantki.

„Nasz Dom" otrzymuje kompletne urządzenie jadalni na 120 sierotek, związane z dniem imienin p. Marszałkowej, a wśród baraków tolibórskich stanie zbiorowym wysiłkiem budynek, będący obecnie już pod dachem i mieszczący w sobie świetlicę im. Marszałkowej Piłsudskiej na 600 osób, szwalnię, piekarnię i t. p. warsztaty pracy.

Prócz tego „Komitet pań" ufundował w szpitaliku dziecięcym jedno łóżeczko imienia p. Marszałkowej, a najbliższe jej współpracownice z sekcji opieki nad dzieckiem „Rodziny wojskowej" ofiarowały piękne akwarjum ze złotemi rybkami dla celów szkolnych.

Wśród licznych adresów

imieninowych krążyły z rąk do rąk najmilsze życzenia córeczek państwa Marszałkostwa, napisane przez nich samorzutnie.

Młodsza Jagódka życzyła swej Mamusi „żebyś była zdrowa, żebyś nie miała przykrości, żebyś miała mało pracy i żeby Ci wszędzie było dobrze". — życzenia zaś Wandeczki brzmiały: „zdrowia, szczęścia i długiego życia, dużo radości, dobrych, ładnych róż i kartofli narodzajnych i jeszcze żeby Cię nikt nie męczył i mało pracy".

Ośm komnat pałacu belwederskiego nie mogły pomieścić wczorajszych gości p. Marszałkowej, która z właściwą sobie słodyczą znalazła czas dla każdego.

Wśród wysokich dostojników państwa

zauważyliśmy nuncjusza msg. Marmagiego, premjera Bartla z małżonką, ministrów Świtalskiego, Kwiatkowskiego, Staniewicza, Kühna, wiceministrów Konarzewskiego i Fabrycego, gen. Żeligowskiego, Rydza - Śmigłego i wielu wyższych oficerów, wielu posłów z pułk. Sławkiem na czele, prezydjum Federacji związków obrońców ojczyzny w osobach gen. Góreckiego i sen. Perzyńskiego, delegacje Związku legjonistów, Zw. Strzeleckiego, Ligi mocarstwowego rozwoju Polski, przedstawicieli literatury, sztuki i prasy.

W pewnym momencie zjawił się p. Marszałek i przez dłuższy czas rozmawiał z ożywieniem z zebranymi.

Przyjęcie przeciągnęło się do późnego wieczora w niezwykle miłej atmosferze, która wytworzył osobisty urok postaci Solenizantki, promieniującej dokoła swojem ciepłem i serdecznością.

Pomyślna operacja P. Prezydenta

Dokonana w lecznicy krakowskiej

KRAKÓW 13.12. — Tel. wł. — Wczoraj przed połud. w lecznicy związkowej przy ul. Garncarskiej docent dr. Pisarski dokonał pomyślnej operacji u Prezydenta Mościckiego, który cierpiał na kamienie w pęcherzu.

Pan Prezydent jako rekonwalescent przebywa dalej w lecznicy, a przy łożu czuwa Jego małżonka.

Stan zdrowia dostojnego Pacjenta jest zadowalający.

Z powodu pobytu Prezydenta Mościckiego na Wawelu, powiewa sztandar Prezydenta Rzeczypospolitej na baszcie Zamku królewskiego. U wejścia do dziedzińca arkadowego zaciągnięto honorowe warty wojskowe. (o).

W ślady przyjaciela i opiekuna

Samobójstwo b. sekretarza ś. p. Jana Smulskiego

CHICAGO 13.12. Znany działacz polski, Henryk Setmajer, który swego czasu był sekretarzem ś. p. Jana Smulskiego, popełnił samobójstwo.

Przyjaciele zmarłego opowiadają, że powodem samobójstwa była niemożność znalezienia uspokojenia po śmierci przyjaciela Smulskiego, który również skończył samobójstwem

Z Lugano do Locarno

Symboliczna podróż dyplomatów

PARYŻ 13.12. „Petit Journal" donosi z Londynu, że Briand, Stresemann i Chamberlain po ukończeniu obrad Rady Ligi udadzą się na wycieczkę do Lokarna, aby zadokumentować niejako symbolicznie, że nadal uprawiają politykę w duchu Lokarna. Inicjatorem tej wycieczki jest Briand.

Niemcy

kpią sobie

z Ligi Narodów

Jeszcze skuteczniej, niż sprawa litewska i Waldemaras, pracują Niemcy nad obniżeniem powagi Ligi Narodów.

Swemi ustawicznemi skargami na Polskę, za rzekome upośledzenie szkolnictwa niemieckiego na Górnym Śląsku, zanudzają Ligę i marnują czas jej posiedzeń.

My Polacy właściwie nie ponosimy za to żadnej krzywdy. Owszem sława naszej tolerancji rośnie, bo wszystkie te skarg, dotychczas rozstrzygnięte zostały na korzyść Polski.

Obecna sesja Rady Ligi również ma na porządku dziennym aż dziesięć „krzywd" niemieckich, z czego dziewięć odnoszących się do szkół mniejszościowych, a jedna do sprawy własności szpitala w Rybniku.

Wśród tej dziesiątki trzy sprawy pozostały z poprzedniej sesji, cztery wniesiono na nowo w formie skarg Volksbundu, a trzy pojawiają się za pośrednictwem Rządu Polskiego, jako apelacja przeciw jego rozporządzeniom.

A jakie to są błahe skargi — zobaczymy na przykładzie.

Apelację wnieśli Niemcy między innemi z powodu zakazu wolnego przyjmowania uczniów do niemieckich szkół prywatnych w Świerklańcu, Nowej Wsi i Lipinach.

Owóż wymienione szkoły niemieckie nie mają prawa publiczności, a jednak wszyscy uczniowie ich pozwolenie otrzymali. Mimo to do Ligi idzie skarga na nieistniejącą krzywdę, trzeba ją wciągnąć do protokółu, wyznaczyć referenta, wysłuchać jego sprawozdania i powziąć uchwałę.

To samo zaś musi się powtórzyć dziesięć razy z tym samym przewidzianym skutkiem na korzyść Polski, bo wszystkie skargi tegoroczne są na tym samym poziomie.

Czyż nie jest to zatem prawdziwie żakowska swawola?

Święto pełnoletności lotnictwa

Ćwierć wieku temu Orville Wright

dokonał 12-sekundowego lotu

W poniedziałek dn. 17 b. m. w Ameryce i w Anglji odbędzie się wielka uroczystość ku uczczeniu faktu, że przed laty 25 Orville Wright, jeden z dwu braci Wrightów, którzy byli pionjerami lotnictwa amerykańskiego i światowego, dokonał w Dayton, w Stanie Ohio (czyta się Ohajo) 12 sekundowego lotu.

Będzie to zatem święto prawdziwej pełnoletności lotnictwa.

Myśl, że zagadkę lotu ludzkiego da się rozwiązać tylko przy pomocy maszyny, cięższej od powietrza, a nie lżejszego od niego balonu, kiełkowała od dawna w myślach ludzkich, a w naszych czasach przed braćmi Wright, liczne były próby tego rodzaju, zakończone tragicznie, jak np. Percy Pilchera w Anglji albo Ottona Lilienthala w Niemczech.

Dopiero zastosowanie do aeroplanu motoru przez braci Wright rozpoczęło bardzo szybki postęp w zdobywaniu powietrza.

Pierwszy aeroplan Wrightów był aparatem bardzo jeszcze niedoskonałym, nie posiadał konstrukcyjnej stałości w powietrzu, a zaopatrzony w motor o sile 12 koni nie miał podwozia z kołami, ale posuwał się z początku lotu na płozach po szynach, wyrzucany w powietrze pewnego rodzaju maszyną katapulta. Pilot siedział na dolnem z dwu skrzydeł, a śmigło znajdowało się poza skrzydłami.

W pięć lat po pierwszym locie, Wright przybył do Europy, a chociaż tymczasem Francuzi już latali przy pomocy maszyn zrównoważonych w powietrzu i zaopatrzonych w ogony sterowe to przecież pokazy Wilbura i Orvilla Wrightów zrobiły wielkie wrażenie i dały ogromny rozpęd rozwojowi lotnictwa.

Mimo to jeszcze w r. 1908 największa szybkość aeroplanu wynosiła 80 kilometrów na godzinę, długość lotu nie przenosiła trzech godzin, a najwyższe wzniesienie się w powietrzu nie dochodziło do 150 metrów. Dzisiaj natomiast aeroplany dochodzą do szybkości 500 kilometrów na godzinę, utrzymują się w powietrzu do 65 godzin, a zdołały się wznieść znacznie ponad 10 tysięcy metrów w górę.

Uroczystość amerykańska odbędzie się w Dayton pod protektoratem prezydenta Coolidga, a przy udziale reprezentantów władz amerykańskich i obcych przedstawicieli.

Uroczystość angielska, urządzona w Kensingtońskiem Muzeum będzie miała ten urok, że bankiet urządzony będzie dokoła pierwszej maszyny Orvilla Wrighta. Ta maszyna dostała się do Anglji w darze od niem wskutek tego, że Orville Wright obraził się na Stany Zjednoczone z powodu agitacji za przyznaniem sławy pierwszego lotu profesorowi Pierpontowi Langleyowi.

W rzeczywistości jednak z tem jego pierwszeństwem, rzecz się tak miewa, że lot prof. Langleya się nie odbył, ale uważa się za udowodnione, iż mógł się odbyć. Pierwszy bowiem jego aeroplan rozbił się, a odbudowany napowrót, okazał podobno zdolności do lotu, co się jednakże stało już po lotach Wrightów.

PEŁNA TABELA

dzisiejszych wygranych na loterji

WARSZAWA, 13.12.

Dziś, w drugim dniu ciągnienia 2-ej klasy 18-ej Loterji Państwowej padły następujące wygrane:

Główne wygrane

Zł. 35 000 na nr. 15373.

Zł. 15.000 na nr 56682

Zł 1000 na n-ry: 107850 153079.

Zł. 600 na n-ry: 36316 119739 127288 166458

Zł 500 na n-ry: 19155 22335 74262.

Zł 400 na n-ry: 49924 77117 97854 147025 149522 166249

Zł 300 na n-ry: 5445 29364 29376 39837 49591 51375 57307 79761 83514 83791 101825 103275 112421 141995

Zł. 200 na n-ry: 1838 4239 6408 7271 9539 10491 10548 12054 12411 14816 20207 21345 21830 22460 27585 27914 28073 28967 31745 38116 38687 39299 40567 42205 44074 44729 46278 49006 51660 58733 59845 60623 61884 62240 66756 75699 76151 77458 81696 82044 84001 86784 88266 90452 91291 91373 91971 93256 93545 93792 96025 96110 98396 98612 101458 104545 107441 109124 115493 123316 123463 125929 130132 130671 131767 133331 136957 137508 137737 140722 141924 145359 145893 146516 146935 147033 147362 147787 149434 150387 154097 154676 156237 158256 161675 165362 166696 167680 171066 172290 172574 173881.

Stawki

35 207 291 425 447 566 609 723 753 887 928 954 1151 297 368 463 868 2063 137 275 389 667 702 744 776 8026 061 198 399 451 538 681 800 4146 168 418 549 633 773 925 950 5014 068 142 245 315 333 381 511 688 763 819 859 897 927 959 6013 131 162 172 202 274 409 678 699 759 805 7252 400 467 523 576 747 989 8089 534 700 737 922 9102 336 339 467 516 520 625 937 988

10008 010 311 324 635 705 748 750 833 967 11007 026 042 115 183 311 441 505 523 758 834 955 994 12180 463 655 725 889 13065 150 347 406 594 682 850 903 953 966 14231 502 509 530 656 683 686 798 839 840 944 956 15203 396 484 665 760 16021 280 309 362 363 414 521 651 676 776 991 17232 432 590 657 764 884 927 18138 141 193 307 473 534 540 648 845 19071 203 380 445 662 754 803.

20020 115 219 432 489 684 21029 193 226 616 643 652 759 772 932 22113 145 153 171 329 423 449 579 597 607 612 742 805 23173 265 291 298 353 400 416 507 702 703 906 911 945 24143 245 545 666 690 727 745 757 848 25431 476 542 727 812 876 26038 114 180 220 599 634 669 702 734 784 821 829 27010 045 327 526 647 844 972 28050 065 186 270 305 466 601 686 693 738 817 29046 295 394 489 540 605 641 670 819 926 976

30021 052 085 136 181 420 431 661 736 789 853 31151 157 206 485 714 729 739 954 32286 426 538 557 560 700 827 880 895 910 913 33071 089 226 355 34319 412 701 35045 080 127 171 297 507 643 691 773 797 930 36075 089 102 285 315 378 481 693 703 740 763 868 37197 204 322 356 385 506 521 637 38550 659 900 39072 429 594 693 733 748 962

40022 047 097 291 376 418 720 753 838 911 938 41027 069 098 121 206 236 262 310 317 334 419 643 663 748 957 42000 037 107 142 498 625 675 825 848 864 888 915 43246 604 686 692 804 44177 231 578 861 872 45059 329 516 580 779 799 808 46142 227 250 320 356 361 409 502 526 598 741 47016 069 478 543 583 907 48109 329 383 405 610 671 743 797 49067 235 340 507 767 837 853 878.

50044 060 299 513 564 595 617 667 51054 084 520 736 52145 323 324 409 563 578 752 878 894 53279 331 602 641 888 973 54053 081 213 229 250 278 400 651 688 701 751 766 893 921 55015 234 341 434 513 584 745 874 940 56410 438 518 696 907 962 57125 420 437 579 630 656 58059 100 198 219 358 425 514 562 570 59098 519 642 681 771 922 969.

60004 099 242 320 556 601 608 856 869 952 984 999 61167 489 603 849 933 62096 107 151 201 281 301 361 457 675 832 930 953 63147 174 306 368 605 618 667 893 984 64180 235 246 247 339 548 682 728 809 814 990 65024 041 077 089 122 441 513 671 708 783 853 864 918 975 66140 161 216 321 534 588 615 804 67094 095 098 211 409 651 684 716 781 844 68023 083 087 349 400 472 490 513 555 886 69039 340 433 513 518 575 657 883 973.

70035 164 169 344 449 501 814 935 983 71082 085 166 264 332 366 415 504 782 912 957 979 72130 310 369 437 678 734 770 891 998 73034 392 597 716 762 801 812 857 960 74053 280 313 386 411 468 510 545 649 701 771 784 75029 187 194 390 391 534 581 640 675 780 798 891 76099 128 285 582 600 702 706 809 859 860 994 77060 078 273 362 526 543 656 825 973 78045 202 246 385 358 392 436 575 707 79090 259 289 370 548 645 753 759 779 801 931 975

80083 115 137 305 415 641 678 907 920 81188 281 300 584 673 998 901 987 82015 242 511 600 638 774 83091 120 422 816 890 992 84001 105 231 244 400 412 433 448 467 480 590 724 768 942 878 910 85496 551 553 575 612 729 86024 104 226 539 784 840 975 994 998 87000 020 079 145 274 319 477 487 582 669 760 975 994 998 88117 181 266 370 441 492 502 622 861 89091 250 271 327 532 818 975.

90066 068 333 498 535 543 646 694 704 939 91007 039 045 446 479 574 737 835 942 963 92140 690 842 93166 234 349 385 386 549 752 772 858 871 94107 352 355 374 381 395 506 596 727 753 763 95082 104 297 464 508 541 577 665 787 860 947 965 96002 019 157 167 470 486 525 557 632 673 848 97015 082 146 188 286 405 423 730 980 045 209 263 356 388 493 589 704 887 929 99089 280 462 515 751.

100299 420 681 823 996 10 045 133 156 435 836 888 102033 250 530 567 751 103050 250 266 270 369 457 523 570 586 808 907 104163 392 469 591 561 991 105108 283 646 815 927 106002 236 252 280 361 496 518 735 907 107205 388 480 611 656 944 108053 075 125 393 395 765 109353 417 516 690 864.

110292 366 455 544 673 111031 276 304 355 492 784 880 112210 317 489 527 620 713 762 964 113030 221 369 405 618 735 753 873 936 982 114019 102 115 199 247 372 417 507 582 663 679 915 944 115233 622 740 897 991 116174 233 441 487 554 117030 139 232 563 631 738 118023 112 188 424 491 507 598 616 860 674 694 790 119038 196 313 431

120457 475 838 987 121423 431 508 544 834 858 859 904 912 122069 082 319 691 782 923 123113 249 282 512 887 124080 115 144 175 288 707 853 921 976 125164 408 511 854 126005 144 205 271 290 127251 420 467 694 797 813 863 989 128048 209 267 435 517 590 129096 212 280 394 562 672.

130192 198 362 387 429 503 614 622 697 718 841 131005 010 093 118 317 539 616 629 658 668 902 132189 539 658 812 958 133352 480 674 748 907 955 134140 148 262 265 321 392 454 516 521 661 906 932 135002 112 161 285 464 487 539 582 697 136051 270 436 633 923 983 137110 165 175 283 594 688 800 851 869 138004 190 612 645 718 733 762 139087 444 478 733 746 914.

140067 316 495 578 657 715 952 141295 302 350 793 801 142008 206 442 480 540 602 647 675 771 804 929 951 143052 290 322 451 671 767 144157 214 431 489 598 853 983 145133 146 187 455 480 518 522 997 146126 216 340 789 907 147717 860 886 148052 123 289 453 149113 713 856 966 968.

150170 342 389 390 430 761 956 151143 184 265 468 613 828 863 885 993 152068 399 525 537 899 934 153079 183 288 356 429 481 595 684 987 996 154002 082 267 443 472 574 703 810 155150 382 439 484 579 592 156048 081 278 313 438 452 593 628 814 823 901 157002 026 192 478 559 592 685 157695 828 858 158014 145 190 204 677 966 977 159116 158 284 317 600 646 733 815.

160119 549 569 794 872 907 161138 320 617 690 716 737 991 162106 602 689 931 961 163026 069 183 186 243 396 461 462 479 516 570 164392 396 404 556 598 615 741 798 165154 269 963 166000 009 053 124 204 249 458 592 662 167406 484 638 691 705 861 168041 062 235 336 395 468407 611 935 169011 014 248 292 484 625 679.

170039 042 312 508 600 171073 170 428 461 656 951 172055 194 207 628 652 173093 374 502 516 622 777 873 990 174203 217 575 788 969

Senator i były minister skarbu

fałszerzem i oszustem

PARYŻ, 13. 12. B. minister skarbu senator Klotz, oskarżony o szereg oszustw, fałszowanie weksli i wystawianie czeków bez pokrycia, usiłował wczoraj wieczorem pod wpływem silnego przygnębienia popełnić samobójstwo

Jutro senat obradować będzie nad odebraniem Klotzowi mandatu senatora, poczem nastąpi aresztowanie go.

Klotz postanowił zrzec się sam mandatu senatorskiego, oraz innych stanowisk urzędowych i honorowych.

„Polskie Wembley"

Organizacja krajowej wystawy w Poznaniu imponuje Niemcom

Korespondent dziennika „Ostdeutsche Morgenpost" zwiedził organizującą się krajową wystawę poznańską i w numerze tego pisma z dn. 4 b. m zamieścił jej opis p. t: „Polskie Wembley w Poznaniu".

Jest to pochlebne dla wystawy krajowej zestawienie, gdyż w Wembley, przed dwoma laty, odbyła się słynna wystawa Brytyjskiego Imperjum, która zaimponowała całemu światu ogromem i świetnością.

„Ostdeutsche Morgenpost" oświadcza, że przyszłoroczna wystawa w Poznaniu zakrojona jest na zachodnioeuropejską miarę, że nabiera charakteru międzynarodowego, wskutek zapowiedzianych odwiedzin europejskich i amerykańskich i że wiąże ściślej Polskę z międzynarodowem życiem gospodarczem.

O urlopie „Hipka-Warjata"

będzie mowa w Komisji budżetowej

WARSZAWA, 13.12.

Komisja budżetowa kończy rozważanie nad budżetem ministerstwa rolnictwa i rozpocznie obrady nad preliminarzem ministerstwa sprawiedliwości. Budżet ten referuje poseł Rozmaryn.

W dyskusji poruszona ma być także sprawa urlopu, jaki z więzienia mokotowskiego otrzymał „Hipek Warjat" i wykorzystał ten czas na dokonanie nowego mordu.

Podkomisja administracyjna ukończyła dyskusję nad zasadami noweli do ustawy konkurencyjno-kościelnej.

W 150-tą ROCZNICĘ URODZIN HOENE-WROŃSKIEGO

Nabożeństwo i akademja

WARSZAWA, 13.12.

Pod protektoratem Prezydenta Rzeczypospolitej odbędzie się w dniu 16-go b. m uroczysty obchód 150-ej rocznicy urodzin wielkiego myśliciela Hoene - Wrońskiego.

NOWY REFERAT W MINISTERSTWIE POCZT

WARSZAWA, 13.12.

W ministerstwie poczt i telegrafów utworzono ostatnio nowy referat sprawozdawczy.

Kierowniczką referatu została p. Gasiorówna, dotychczasowa sekretarka ministra Miedzińskiego.

POWRÓT DO ZDROWIA

Szefa kancelarji cywilnej Prezydenta Rzplitej

WARSZAWA, 13.12.

Szef kancelarji cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej dr Adam Lisiewicz powrócił z urlopu i wczoraj objął urzędowanie.

WINSZUJEMY

Dziś: Dyoskorowi.

Jutro: Walerjanowi i Ireneuszowi.

Woda w chorem płucu króla Anglji

Po szczęśliwie dokonanej operacji -- nastąpiła lekka poprawa

LONDYN 13.12. — Tel. wł. — Wczoraj wieczorem 5 lekarzy dokonało operacji chorego płuca króla Anglji.

Operacja trwała blisko godzinę i w prawem płucu

odkryła wodę,

której obecność przewidywano po niedawnem prześwietlaniu króla promieniami Roentgena

Wskutek obecności wody infekcja rozszerzyła się z prawego płuca na cały organizm, stwarzając niebezpieczeństwo życia.

Obecnie wodę tę

wypompowano

przy pomocy odpowiednich drenów, założonych po nakłuciu płucnym. Okazuje się, że konieczne będzie dalsze odciąganie wody z płuc.

Dzisiejsza operacja, która udała się szczęśliwie, pozwoliła na ponowne

zlokalizowanie infekcji,

co daje nadzieję na poprawę stanu zdrowia króla.

Szczęśliwy przebieg należy w znacznej części zawdzięczać silnemu organizmowi dostojnego pacjenta, który mógł wytrzymać ostry atak choroby, trwającej już 22 dni.

Wieczorna operacja poprzedziła pierwszy zabieg chirurgiczny, dokonany dziś rano, o charakterze próbnym. Dopiero po nim zdecydowano się na główną operację, po której można było zauważyć

drobną poprawę

w stanie zdrowia.

Podczas operacji obecna była królowa, następca tronu i książe Jorku z małżonką.

Książę Walji, przybywszy wczoraj w nocy do Londynu, odwiedził najpierw matkę w jej apartamentach, nocnem, udał się do sypialni chorego ojca, przy którego łożu zabawił krótko.

Król nie był zawiadamiany o wczorajszem przybyciu swego najstarszego syna do Londynu. Gdy książę

wszedł do sypialni,

król poznał go natychmiast i przywitał się z nim.

Najmłodszy syn króla, książę Jerzy, odjechał dziś rano z Bermudy do Nowego Jorku, gdzie wsiądzie na parowiec transatlantycki „Berengaria", odchodzący w piątek do Anglji.

Co wróżą gwiazdy na 14 grudnia

Miłe wzruszenia i niezwykłe przeżycia miłosne

Dzień dzisiejszy jest szczególnie dobry dla *zawierania małżeństw*, umów, obienia wysiłków w celu poprawienia swej sytuacji życiowej realizowania ambicyi lub zbierania plonów swej pracowitości.

Pomyślny dla wszelkich stosunków z kobietami jak również z osobami starszemi.

Koło godz. 11-ej zdarzyć się mogą drobne zawody, ale od g. 12-ej do 14-ej i od godz. 17-ej do 22-ej można pomyślnie załatwiać sprawy ważniejsze.

Późnym wieczorem spodziewać się należy *nieoczekiwanych spotkań i niezwykłych przeżyć miłosnych.*

Dziecko dziś urodzone, ambitne i wytrwałe — będzie dążyć do zrobienia kariery i okaże wielkie zdolności artystyczne. Należy je strzedz przed zawiedzeniem.

J. S. D.

RADJO WARSZAWSKIE

WARSZAWA. (Długość fali 11111 m)

Godz 11 m 56: Sygnał czasu, hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo - meteorologiczny. G. 15 m. 20: Przegląd wydawnictw perjodycznych omówi prof. H. Mościcki. G. 15 m. 45: Aktualja. G. 16: Koncert z płyt gramofonowych. G. 17 m 10: „Malarstwo niderlandzkie XV wieku. Brawia van Dyck" — odczyt dr. M. Henzla. G. 18: Audycja poświęcona pamięci Amundsena. G. 19 m. 30: „Czego nas nauczyła wystawa berlińska — od żywianie" — odczyt dr. G Szulca. G. 19 m. 56: Sygnał czasu G. 20: Komunikat rolniczy, oraz transmisja z Krakowa notowań giełdy zbożowej krakowskiej. G. 20 m. 15: Koncert symfoniczny z Filharmonji warszawskiej. Wykonawcy: orkiestra i Robert Sötens (skrzypce).

GIEŁDA

Metale

Rubel złoty 4.63 5. Dolar srebrny 8.47 Rubel srebrny 3.02. Srebrny bilon rosyjski 1.44.

Dewizy

Berlin 212.6. Gdańsk 173. Belgja 124.02 Holandja 356.3. Londyn 43.27. N. Jork 8.9. Paryż 34.85.5. Praga 26.42.25. Szwajcarja 171.78. Wiedeń 125.46. Włochy 46.71. Czerwoniec 16.25.

Papiery lokacyjne

Dolarówka 106. 5 proc pożyczka konwers 67. 10 proc pożyczka kolejowa 102.5. 6 proc. pożyczka dolarowa 85.5. 4 proc poż. inw. 110. 4 i pół proc. L.Z. Ziemskie 47.75. 6 proc dolarowe m. Warszawy 55.75. 4 i pół proc LZ m. Warszawy 47.5, 5 proc LZ m Warszawy 63, 8 proc. LZ m W. 69.

Akcje

B Polski 175 B Handlowy 120. Kijewski 96. Puls 7.25 Spiess 215. Elektr. Dąbrow 86. Elektrownia 82. Pol. Tow El. 11. Siła i Światło 17. II em. 114 Chodorów 225. Czersk 4 Michałów 3.25. Warsz Cukier 48 Firlej 56.25 Łazy 6. Węgiel 94.5 Nobel 25. Cegielski 45 Fitzner 8.75 Lilpop 40. Modrzejów 32.25. Norblin 204. Ostrowieckie 98. Rudzki 44. Starachowice 37 Zieleniewski 143 Zawiercie 17.5. Żyrardów 12.5 Borkowski 14.75. Jabłkowscy 2.8 Haberbusch 226. Spirytus 27. Klosse 7.5.

Niezwykła kolekcja [illegible]

Atrakcją każdego programu w stolicach zachodu Europy.

CZYTAJCIE

„PRZEGLĄD SPORTOWY"

W szponach handlarzy żywym towarem

„BIAŁE NIEWOLNICE" Z POLSKI

w domach nierządu w Argentynie, Brazylji, Poł. Afryce i na Kubie

Niedawno na okręcie „Masztlia", który opuścił port w Bordeaux udając się w drogę do Buenos Aires, znaleziono w tajnej kabinie po wyłamaniu drzwi — dwie młode kobiety z fałszywemi paszportami... Śledztwo wykazało, że w kabinie tej ukryli je sternikł statku i jeden z kelnerów okrętowych...

Po przybyciu do Buneos Aires kobiety te miały być oddane do jednego z domów rozpusty.

Kelner zdołał uciec, sternika aresztowano... Wzięty w ogień krzyżowych pytań przyznał się, że wiele już kobiet wywiózł z Europy i sprzedał do argentyńskich domów nierządu...

Przed tygodniem donieśliśmy o wstrząsającym fakcie sprzedania pewnej warszawianki przez jej męża, z którym wzięła ślub rytualny żydowski, do domu rozpusty... Kobieta ta cudem prawie zdołała się uratować z piekła hańby i nieszczęścia...

Fakty te nie są niestety odosobnione. Handel białemi niewolnicami uprawiany jest w dalszym ciągu na wielką skalę, a do najgłówniejszych rynków tego ohydnego handlu należą Warszawa i Łódź.

Osławiony handlarz żywym towarem Icek Zysman, noszący pseudonim „Napoleon", utrzymywał stały kontakt z agentami warszawskimi, którzy w Polsce łowili dla niego ofiary. Umarł on w roku bieżącym. Ofiarami niecnych handlarzy pada o wiele więcej kobiet aniżeli się powszechnie mniema... Wyjaśnienie tych spraw jest niejednokrotnie bardzo trudne, bo w wielu wypadkach obałamucone, łatwowierne ofiary wyjeżdżają dobrowolnie.

W domach nierządu w Argentynie, w Brazylji, w Południowej Afryce, na Kubie — domy hańby zapełnione są dziewczętami wywiezionemi z Polski...

Najgroźniejszą bronią w ręku handlarzy żywym towarem — są rytualne śluby żydowskie, które zawierane bez formalności prawnych, umożliwiają handlarzowi kobiet — dziesięciokrotne lub nawet w większej ilości ożenki...

Drugą przynętą, jaką operują handlarze białemi niewolnicami — jest manja filmowania...

Dziewczęta dzisiejsze tak marzą wszystkie o karjerze filmowej i tak są w tym kierunku mało krytyczne, że z łatwością można w nie wmówić „fotogeniczność", a perspektywa grania w filmie amerykańskim odurza i rzuca łatwowierne biedaczki jako łatwy łup w szpony łowców „żywego towaru"...

Usiłowania Ligi Narodów idą w kierunku takiego nawiązania kontaktu pomiędzy policjami poszczególnych krajów, aby niecny handel uniemożliwić...

Istotnie zrobiono już sporo w tej dziedzinie, ale więcej pozostaje do zrobienia!...

Przedewszystkiem kobiety same winny podjąć energiczną akcję, któraby raz na zawsze położyła kres ohydnemu handlowi niewolnicami!...

Mistrzowie żonglerki i akrobatyki

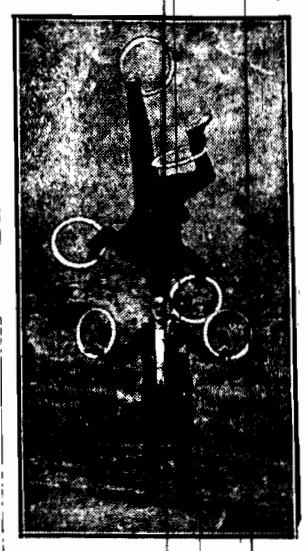

bracia Blum, wykonywują swe pokazy w pozycji doprawdy niezwykłej.

Kat w powietrzu

Kat w Kanadzie zażądał, aby mu dano samolot do rozporządzenia.

Kat oświadcza dalej, że nie chodzi mu tutaj o osobistą wygodę, ale kieruje się on względami ludzkości, nie można bowiem pozwolić skazanym na śmierć, aby nazbyt długo dręczyli się, czekając na wykonanie wyroku.

Stolica państwa, które chce wojować

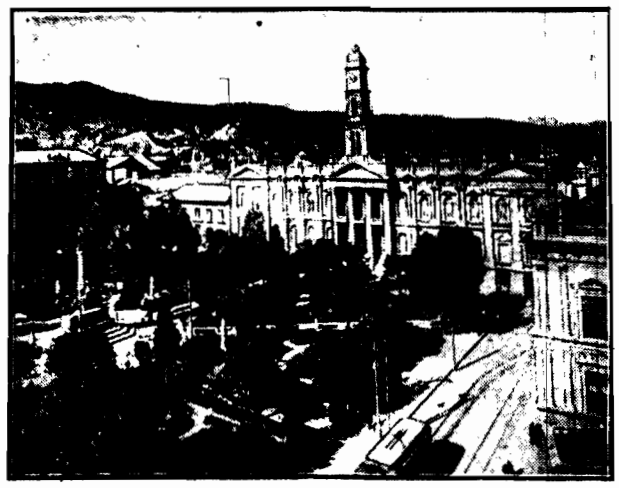

Parlament w La Paz, stolicy Boliwji, która, jak wiadomo, jest w przededniu wypowiedzenia wojny Paragwajowi.

Mobilizacja w Boliwji

Półtora człowieka na kilometr

Bosi generałowie wiodą żołnierzy bez spodni

W Boliwji, większej od Francji 4 razy, mieszka półtora człowieka na 1 kilometrze kwadratowym. Ponieważ o takim półtoracznym człowieku trudno jest coś powiedzieć, musimy jako jednostkę obliczeniową przyjąć 2 kilometry.

Na tej przestrzeni mieszka 3 ludzi. Z tych przynajmniej jeden jest kobietą i conajmniej jeden dzieckiem, starcem, albo dzikim Indjaninem, których Boliwja liczy 150 tysięcy! Mężczyznę w wieku wojskowym znaleźć można przypuszczalnie dopiero na jakich 6 kilometrach kwadratowych.

Żeby więc zebrać kompanję wojska w sile 120 ludzi, trzeba ją zebrać z 720 kilometrów kwadratowych. Batalionu dostarczyć może 2.880 kilometrów kw. a 4-robataljonowego pułku 11.520 km. kw., co stanowi trzecią część powierzchni np. Holandji.

Odliczmy jeszcze chorych, niechętnych, niepatrjotycznych i dzikich, to pewnie i na całej przestrzeni równej Holandji, nie znajdziemy więcej, niż półtora pułku.

Zato Boliwja ma bardzo mało kłopotu z wyekwipowaniem swej armji. Przedewszystkiem wszyscy chodzą boso, bo to i najwygodniej i najzdrowiej. Buty mają tylko generałowie, których Boliwja posiada około tysiąca. Ale i ci używają obuwia tylko w dni świąteczne i galowe.

Poza tem umundurowanie składa się z koszuli i sznurka w pasie, kapelusza słomkowego, zwanego bolivaro i już. Co trzeci wojak posiada też bawełniane spodnie — rodzaj stroju wizytowego. W ostatnich czasach lepsze venty (szynki) podają rum wewnątrz lokalu tylko gościom posiadającym ten strój wizytowy. Inni muszą pić swoje „fresco" (oświeżenie) na dworze.

Tam też grają w karty, których Boliwja posiada około 4.000 talij.

Zato uzbrojenie jest znakomite. Ostatniego modelu karabiny amerykańskie i dużo do nich nabojów. Dzielna armja boliwijska — w braku intendentury — żywi się własnym przemysłem. To też bitwy w tym kraju trwać mogą tylko do zachodu słońca (z dwugodzinną przerwą w południe z powodu gorąca), bo po zachodzie żołnierze rozchodzą się, aby „poszukać" z bronią w ręku jedzenia i noclegu.

Różni różnie tę wojnę z Paragwajem tłumaczą. Mówią o bogactwach mineralnych Boliwji, o obcych wpływach i intrygach itp.

Ale — podobno — właściwie jest to wyprawa do bogatszego Paragwaju po artykuły pierwszej potrzeby: buty w Boliwji w ostatnich czasach ogromnie się wydarły, odczuwać się też daje brak bawełnianych koszul, landrynek i zelówek. Także rum paragwajski ma być mocniejszy a kozi ser patrjotycznym boliwijczykom ogromnie się przejadł: chcą krowiego.

Afganistan w nowej szacie

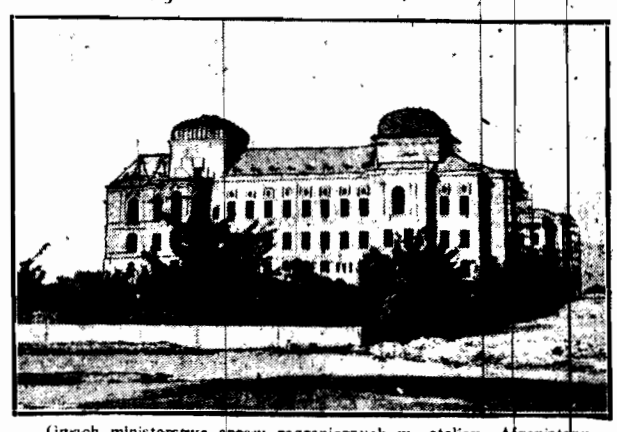

Gmach ministerstwa spraw zagranicznych w stolicy Afganistanu

Republika, która zostaje wydzierżawiona

Maleńka republika Andorra, leżąca w Pyrenejach na granicy Hiszpanji i Francji została wydzierżawioną przez pewne konsorcjum, które chce urządzić tam wielkie uzdrowisko i dom gry.

Fałszywe banknoty i monety

przychwycono we Lwowie i w Łodzi

LWÓW 13.12. Wydział śledczy we Lwowie wpadł na trop afery fałszowania banknotów 20-złotowych i monet 2-złotowych. W toku dochodzenia zdołano ustalić, kto falsyfikaty puszczał w obieg, nie stwierdzono jednak, gdzie jest fabryka fałszywych pieniędzy i kto te pieniądze fałszował.

Nici śledztwa prowadzą przez Lwów. Podobne dochodzenia o fałszerstwo pieniędzy prowadzone są w Łodzi, gdzie również przychwycono kilka podobnych falsyfikatów.

W związku z tą aferą aresztowano we Lwowie Leję i Jonasa Liwszyców, Wolfa Ditzhammera Markusa, a za puszczanie w obieg monet 2-złotowych Bajraka.

PRZED STABILIZACJĄ WALUTY RUMUŃSKIEJ

W Bukareszcie bawi obecnie p. Denis przedstawiciel grupy Blair oraz p. Bolgert przedstawiciel Banku Francuskiego w celu studjowania na miejscu różnych projektów związanych z pożyczką i stabilizacją waluty rumuńskiej.

Jednocześnie toczą się rokowania w sprawie warunków pożyczki zagranicznej dla Rumunji w Paryżu.

Dr. Sues

Prezydent Boliwji przygotowującej się do wojny z Paragwajem.

KRWAWY DRAMAT MAŁŻEŃSKI

Sprawa Henryka Rybki o usiłowanie zabójstwa żony

WARSZAWA, 13.12.

Rozpoczęty wczoraj w wydziale 8-ym karnym sądu okręgowego proces p. Henryka Rybki, oskarżonego o usiłowanie zabójstwa swej żony Zofii z Mikułowskich — potrwa parę dni.

Rozprawę zaczęto dopiero o g. 2-ej p.p. Ławę oskarżonych zajął **dorodny mężczyzna w sile wieku,** przejawiający wyraźne zdenerwowanie.

Między wezwanymi świadkami brakło poszkodowanej, która od 20-tu miesięcy leży w szpitalu sparaliżowana wskutek postrzału w głowę, oraz matki oskarżonego, tkniętej również paraliżem

po strzałach do synowej.

Obrona wnosiła o ewentualne sprowadzenie do sądu poszkodowanej p. Rybkowej, o ile przywiezienie jej ze szpitala byłoby możliwe.

Sąd zdecydował obie chore zbadać w miejscach ich pobytu.

Przewodniczący prezes Laskowski odczytał akt oskarżenia, zawierający szczegóły podane już **przez wczorajszy Kurjer Czerwony**

W zakończeniu oskarżenia urząd prokuratorski stwierdza, że p. Rybka był dwukrotnie kontuzjowany wskutek wypadków samolotowych jako dowódca eskadry lotniczej.

P. Rybkę poddawano badaniu psychjatrycznemu przyczem lekarze eksperci stwierdzili, iż w czasie strzelania był on

przytomny i poczytalny.

Przewodniczący: — Czy oskarżony przyznaje się do tego, że pod wpływem wzburzenia strzelał do swej żony w zamiarze pozbawienia jej życia?

— Nie, nie przyznaje się. Mogę tylko stwierdzić, że strzały pochodziły z rewolweru, który trzymałem w ręku.

Nie chciałem zabijać żony, bo ją kocham, o czem ona sama wie najlepiej.

Przewodniczący: — Czy pan żyje?

P. Rybka (głosem wzruszonym): — Nie.

Przystąpiono do przesłuchiwania świadków.

Pierwszy z nich p. Englich, kolega oskarżonego, wystawia mu pochlebne świadectwo.

P. Rybka pracował wydatnie **w departamencie lotnictwa M. S. Wojsk.**

Zdradzał charakter impulsywny i gwałtowny, zresztą panował nad sobą. Czynił wrażenie bardzo przywiązanego do żony i wyrażał się o niej zawsze jak najlepiej.

Następny świadek, Sikówna, służąca u pp. Mikułowskich, gdzie przebywała poszkodowana wraz z dziećmi po opuszczeniu domu nieżowskiego, opowiada o

częstych wizytach oskarżonego.

W jej mniemaniu stosunki między małżonkami nie wyglądały źle.

Dzieci były przez całą rodzinę pp. Mikułowskich traktowane bardzo serdecznie. Poszkodowana budziła w świadku podziw pracowitością i poświęceniem. P. Zofja mawiała, że musi pracować, gdyż mąż ma ciężkie warunki egzystencji.

Przesłuchany dalej świadek p. Dobrowolski, sąsiad oskarżonego, stwierdza ważną okoliczność, że p. Rybka po dokonaniu czynu będącego przedmiotem sprawy,

usiłował popełnić samobójstwo.

P. Dobrowolski szedł właśnie po schodach, gdy po odgłosie dwu szybko po sobie następujących strzałów, do sieni wybiegł oskarżony i przyłożył sobie lufę rewolweru do skroni.

W momencie owym p. Dąbrowski szarpnął go za rękę i wyrwał mu broń.

Świadek słyszał, że p. Rybka usiłował następnie wyskoczyć

oknem z drugiego piętra.

Zeznania dalszych świadków nic nowego do sprawy nie wniosły.

Dziś zeznawać będzie rodzina poszkodowanej.

Ostatnia toaleta przed śmiercią

Wspaniały Indor kończy swą toaletę, co ma cele bardzo prozaiczne: wyróżnienia go wśród swych braci, którzy w święta złożą życie w ofierze łakomym Anglikom.

Tor kolejowy w Dąbrowie Górniczej zawalony przewróconemi wagonami

SOSNOWIEC, 13. 12. Wczoraj na stacji towarowej w Dąbrowie Górniczej skutkiem złego nastawienia zwrotnicy uległ wykolejeniu manewrujący pociąg towarowy.

Parowóz i kilka wagonów wyskoczyło z szyn i przewróciło się na tor. Wypadku z ludźmi nie było.

Wobec zatarasowania toru przez przewrócone wagony, ruch pociągów był przez dłuższy czas wstrzymany.

W krwawej bójce na szosie

padł rezerwista zakłuty nożami

ŁÓDŹ, 13.12. Wczoraj o godz. 6-ej wieczorem szosą w kierunku Rokicin powracała grupa rezerwistów z kontroli wojskowej w Tomaszowie Mazowieckim.

Mieszkaniec wsi Rokiciny, Longin Filipek, wywołał kłótnię, która zamieniła się w krwawą bójkę. Rezerwiści podzielili się na dwa wrogie obozy. W rękach błysnęły noże.

W wyniku bójki kilka osób odniosło rany, zaś 33-letni Jan Nicinka padł martwy pod nożami.

Morderca jego, Filipek, zbiegł.

Królowa piękności Niemiec

P. Elżbieta Rodzin, laureatka konkursu piękności w Berlinie nie zdobyłaby chyba tego tytułu w Polsce.

Obrady Rady Miejskiej w dniu 13 bm.

Oświadczenie nowego prezydenta miasta

Na wczorajsze posiedzenie Rady Miejskiej, wyznaczone na godz. 8 wiecz., stawili się punktualnie członkowie prezydjum Rady i cały nowowybrany Magistrat w komplecie.

Po otwarciu posiedzenia prezes prof. R. Młyński odczytał podziękowanie, otrzymane od Prezydenta Rzeczypospolitej i od Marszałka Piłsudskiego za telegramy, wystosowane przez prezydjum miasta w dniu Dziesięciolecia Niepodległości Państwa.

Następnie prezes podał do wiadomości Rady, że na miejsce d-ra Ziemilskiego, który został wybrany wiceprezydentem miasta do Rady wchodzi p. Symcha Farbsztejn, a na miejsce obecnego ławnika d-ra S. Edelsztejna został powołany p. Leon Kagan.

Prezes w imieniu Rady Miejskiej wita nowy Magistrat i składa życzenia pomyślnej pracy, wyrażając przekonanie, że Magistrat pracą swoją będzie zmierzał do podniesienia stanu kulturalnego i gospodarczego naszego miasta.

W odpowiedzi zaznaczył prezydent miasta, p. Hermanowski, że powołany wolą Rady Miejskiej, jako przedstawicielki ludności, na zaszczytny, lecz zarazem bardzo odpowiedzialny urząd prezydenta miasta, zdaje sobie w zupełności sprawę, jak ciężki obowiązek na siebie przyjmuje. W imieniu nowowybranego Magistratu p. prezydent oświadcza, że Magistrat dołoży wszelkich starań aby gospodarka miejska rozwijała się należycie i aby praca Samorządu była prowadzona z korzyścią dla całej ludności miasta. W imieniu Magistratu prezydent apeluje do Rady, jako do organu uchwałodawczego, o życzliwą współpracę i pomoc.

Radny Rutkowski wita nowy Magistrat w imieniu ugrupowań polskich i składa życzenia owocnej pracy, zaznaczając, że Magistrat może liczyć na poparcie tych ugrupowań. Zarazem prosi nowy Magistrat, aby zwracał więcej uwagi, niż jego poprzednicy, na potrzeby mieszkańców przedmieść.

Następnie przeniesiono na p. 3 porządku obrad wniosek nagły radnego Sawickiego w sprawie cerkwi przy ul. Sienkiewicza.

Po odczytaniu przez p. Zawadzkiego protokułów uchwał Magistratu radny adw. Reinhardt prosi o ponowne odczytanie uchwały w sprawie biegu kolarskiego.

Z odczytanej ponownie uchwały wynika, że rezultat biegu kolarskiego o nagrodę przechodnią miasta Białegostoku został zakwestjonowany przez przewodniczącego Komisji p. Muszyńskiego, lecz Magistrat sprzeciwu tego nie uwzględnił i zatwierdził decyzję w sprawie przyznania tej nagrody klubowi sportowemu „Hellas".

Radny adw. Reinhardt uważa tę uchwałę poprzedniego Magistratu za niesłuszną, ponieważ poszczególne grupy stawiały części zawodników specjalne przeszkody. W konkluzji mówca wnosi o rewizję tej uchwały.

Prezes oświadcza, że sprawa ta może być rozpatrzona dopiero po zgłoszeniu na piśmie wniosku nagłego.

Następnie radny Reinhard zapytuje dlaczego radni nie zostali zaproszeni na uroczystość poświęcenia budynku szkoły powszechnej przy ul. Pałacowej.

Prezydent miasta W. Hermanowski wyjaśnia, że radni traktowani są przez Magistrat oczywiście jako gospodarze miasta, lecz w danym wypadku nie mogli być zaproszeni z powodu braku miejsca na sali, gdzie uroczystość się odbywała.

Przy tej sposobności prezydent komunikuje, że podział czynności pomiędzy ławnikami Magistratu został przeprowadzony z zastrzeżeniem, że po 6 tygodniach nastąpić może reasumpcja, ponieważ dr. Edelsztejn z polecenia swej frakcji chciałby objąć inny wydział.

Dalszy ciąg sprawozdania podamy jutro. *J. Sz.*

Ze związku Inwalidów Wojennych.

W dniu 16 b.m. o g. 1 popoł. w lokalu Komisji Poborowej (Warszawska Nr. 3) odbędzie się walne zebranie członków Koła Związku Inwalidów Wojennych. Porządek obrad przewiduje m. in. sprawozdanie przewodniczącego zarządu z działalności za czas sprawozdawczy, sprawozdanie kasowe i Komisji Rewizyjnej, wybory nowego zarządu, Komisji Rewizyjnej, sądu koleżeńskiego oraz wybory delegatów na zjazdy.

Kamień węgielny pod budowę

szpitala dla zakaźnych.

Dziś, o godzinie 9 m. 30 na placu miejskim przy ul. Piwnej odbędzie się uroczyste poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę szpitala dla zakaźnych. Prezydent miasta na tę uroczystość zaprosił przedstawicieli władz i społeczeństwa.

Koń pod kołami pociągu.

W dniu 8 bm. w nocy mieszkaniec wsi Siemienówka Józef Bojko przyjechał furmanką na st. Narewka, gdzie pozostawił konia przywiązanego do barjery, a sam udał się na stację. W czasie jego nieobecności koń wyrwał się i pobiegł w kierunku toru, gdzie na 128 klm. linji kol. Hajnówka-Narewka wpadł pod pociąg osobowy zdążający w kierunku Warszaw.

Dziś ostatni termin.

Magistrat przyjmuje bez odsetek za zwłokę trzecią ratę podatku od nieruchomości i czwartą podatku od lokali tylko dziś. Jutro dolicza się 2 proc. odsetek i 5 proc. kosztów egzekucji.

Przedłużenie okresu

zasiłkowego dla bezrobotnych.

Na skutek zarządzenia Min. Pracy i Opieki Społ. został przedłużony okres zasiłkowy do 17 tygodni dla tych bezrobotnych na terenie miasta, którzy wyczerpią zasiłki 13-tygodniowe do 31.12.1928.

POTRZEBNA JEST energiczna, inteligentna i chętna do pracy panna na stałą posadę do poważnej fabryki, jako pracownica reklamująca w sklepach kolonjalnych wyroby tej fabryki.

Oferty z referencjami do zastępcy firmy:

Warszawa Nowolipki Nr. 23, m. 28.

HUDSON-ESSEX MOTOR CAR COMPANY,

DETROIT U.S.A.

jedna z najpotężniejszych fabryk samochodowych świata

(DZIENNA PRODUKCJA PRZESZŁO 1.000 WOZÓW)

pragnąc uprzystępnić NABYWCOM POLSKIM swe znakomite samochody

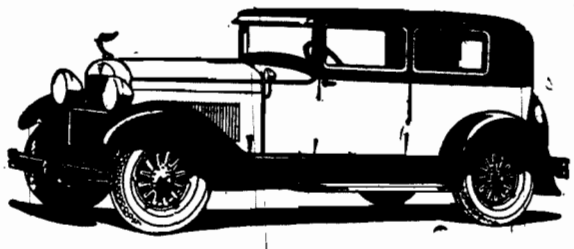

HUDSON

ESSEX

uruchomiła na terenie POLSKIEJ UNJI CELNEJ

SPECJALNĄ MONTOWNIĘ SAMOCHODÓW

CO UMOŻLIWI

REKORDOWE OBNIŻENIE CEN

przy zachowaniu wszystkich znakomitych zalet.

HUDSON SUPER SIX

oto marki, które staną się niezadługo w Polsce najpopularniejsze.

ESSEX SUPER SIX

Najbliższe ogłoszenia podadzą rewelacyjne szczegóły o tych samochodach.

Bohaterka Filmów „Zew Morza" i „Dzikuska"

Marja Malicka

i jej niezrównany partner Al. Węgierko w Białymstoku.

Świetni artyści Teatru Polskiego w Warszawie, Marja Malicka i p. Aleksander Węgierko występią dwukrotnie w Białymstoku w niedzielę—dnia 16 grudnia br. o godz. 4-ej po południu w pogodnej komedji Nicodemiego — „Świt, dzień i noc", i wieczorem o godz. 8-ej w ostatniej nowości sezonu. komedji Bracco — „Prawdziwa miłość". Jak widać z popytu na bilety, gościna znakomitych artystów zapowiada się nadzwyczajnie. Bilety do nabycia w kasie teatru.

Likwidacja strajku.

Trwający od 25 ub. m. strajk robotników-kopaczy gliny w cegielni Zaczeniuka i Tyktina w Dojlidach zlikwidowano w dniu 12 b. m. po podwyższeniu płac o 5 gr. od metra.

Obwieszczenie.

Wydział Hipoteczny Sądu Okręgowego w Białymstoku obwieszcza, że po niżej wymienionych zmarłych otwarte jest postępowanie spadkowe:

645 Owsieju Troppie współwłaścicielu nieruchomości „Białystok hip. Nr. 870".

646 Jadwidze Niewiarowskiej właścicielce nieruchomości hipotecznej „Kłopoty — Stanisławy—Waśki lit. H", pow. Bielskiego.

Termin regulacji spadków tych wyznaczony został na dzień 28-go marca 1929-go roku w kancelarji Wydziału Hipotecznego, gdzie interesowani winni się zgłosić pod skutkami prekluzji.

Białystok, dnia 8.IX 1928 r.

WODA KWIATOWA

Bella MAJOLA

O PIĘKNYM ZAPACHU

O stan sanitarny m. Białegostoku.

W dniu 13 bm. pod przewodnictwem p. wojewody Karola Kirsta odbyła się w Urzędzie Wojewódzkim konferencja w sprawie sanitarnego uporządkowania m. Białegostoku. Udział w konferencji wzięli naczelnicy wydziałów: administracyjnego, bezpiecz. publicznego, zdrowia, robót publ., prezydent i wiceprezydent miasta, zastępca wojew. komendanta policji, powiatowy komendant policji i kierownicy komisarjatów. Poruszono szereg braków w dziedzinie nadzoru sanitarnego w mieście ze strony Magistratu. P. Wojewoda polecił obecnym zebrać materjał i przygotować wnioski co do sposobów szybkiego uporządkowania stosunków sanitarnych w mieście, podkreślając rażące braki sanitarne i słabe zainteresowanie się tą sprawą Magistratu, W dalszym ciągu p. Wojewoda wskazał na konieczność zetknięcia się przedstawicieli miasta z właścicielami nieruchomości i uświadomienia ich o obowiązkach w dziedzinie zachowania czystości i porządku oraz poinformowania o konsekwencjach niestosowania się do zarządzeń władz, zmierzających do nadania Białemustokowi wyglądu miasta europejskiego.

„Apollo" DZIŚ SENSACJA! Początek o godz. 6[40], 8[30], 10[20]

PRZEPIĘKNY DRAMAT WSCHODNI

wytwórni „FOX-FILM"

SZEIK FAZIL

Akcja toczy się wśród tajemn. przyrody **WSCHODU** i w wytwornych salonach **PARYŻA I WENECJI.** Kulisy HAREMÓW. —x— PRZEPYCH WSCHODU.

W roli dumnego Ks. Pustyni

CHARLES FARRELL

Niezapomniany bohater **„Siódmego Nieba" i „Anioła ulicy".**

W roli arystokratki francuskiej

GRETA NISSEN

Symfoniczna orkiestra pod batutą **K. Jadłowkiera.**

„Modern" DZIŚ PREMJERA. Początek 6[30], 8[15], 10[15] wieczór.

Na tegorocznym konkursie filmowym obraz ten został nagrodz. złotym medalem

NOC największej namiętności... DZIEŃ najgłębszej rozpaczy...

Najwspanialsza rapsodja miłosna

ZŁOTA LILJA

(ZA JEDNĄ NOC)

Monumentalny dramat współczesny ilustrujący miłość Wielkiego Księcia do pięknej dziewczyny z ludu.

W rolach głównych:

Bosko zbudowana i kusząco piękna gwiazda Hollywoodu

Billie DOVE

Najwytworniejszy amant ekranu

CLIVE BROOK

SALON „GRACJA"

L. TAPICER

Sienkiewicza 34 (front).

Gorsety, pasy higjeniczne i lecznicze najnowsze modele. 1796

Dr. G. Finkielsztejn

Choroby wewnętrzne

(serce i przemiana materji)

Ordynuje przy ulicy Sienkiewicza 50 Telefon 14-01.

Doktór M. KANEL

Choroby weneryczne, skórne i włosów.

Przyjmuje od godz. 9—12 i od 5—8. Kobiety od godz. 4—5 p.p.

Białystok, ul. Sienkiewicza 37, tel. 5-05.

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Okręgowym w Białymstoku I rew. m. Białegostoku Franciszek Dziarski zam. przy ul. Artyleryjskiej Nr. 4, ogłasza, że na żądanie wierzyciela Dominika Jurkiewicza i Nikodema Gadamora w dniu 4 kwietnia 1929 r. o godz. 10 rano, w gmachu Sądu Okręgowego w Białymstoku przy ul. Warszawskiej Nr. 63 w sądowej sali posiedzeń, odbędzie się publiczna sprzedaż przez licytację nieruchomego majątku miejskiego należącego do Kazimierza Klencnera, położonego przy stacji Siemiatycze, gminy Radziwiłłówka, powiatu Bielskiego, Województwa Białostockiego i składającego się z dwóch działek ziemi nadziałowej—ornej i siedliska wraz z zabudowaniami — domem mieszkalnym, dwóch szop z desek i takiego ustępu o jednym przedziale.

Powyższa nieruchomość nie ma urządzonej hipoteki znajduje się w wyłącznem posiadaniu dłużnika Kazimierza Klencnera i ulega sprzedaży w całości zgodnie z opisem.

Licytacja rozpocznie się od sumy szacunkowej tysiąc trzysta (1300) złotych. Zamierzający wziąć udział w licytacji obowiązany jest złożyć wadjum w wysokości 130 zł.

Opis majątku i oszacowania można przeglądać w Kancelarji Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Białymstoku.

m. Białystok dn. 11 grudnia 1928 r.

Stenograf polski miesięcznik ilustrowany organ Instytutu Stenograficznego — Warszawa, Krucza 26, wyuczającego również listownie stenografji najdoskonalej — wychodzi, półrocznie 2 złote. Prospekty.

50 złotych dziennie zarobić mogą panie i panowie godz. 4—7 wiecz. Nowy Świat 24 m. 4.

Czytajcie! Kaszel, katar, chrypkę, ból gardła (anginę), astmę, grypę, Koklusz i t. p. leczą znakomite, o nader przyjemnym smaku. Pastylki Victoire (Wiktuar) aptekarza M. Pierwochy żądajcie w aptekach i drogerjach.

Zgubiono książkę wojskową wyd. przez P.K.U. Białystok na imię Józefa, s. Konstantego, Rybołowicza, s. 1888, zam. Ciepła 30 w Białymstoku oraz dowód osobisty na imię tegoż, wydany przez Starostwo Białostockie.

Zgubiono ks. woj. wyd. przez PKU. Białystok na imię Hirsza, s. Icka, Szydłowskiego, roczn. 1897, zam. ul. Zamenhofa 13 w Białymstoku, oraz metrykę urodzenia na imię tegoż, wydaną przez gm. Żydowską w Białymstoku.

Zgubiono kartę zwolnienia, wyd. przez P. K. U. Białystok na imię Pawła, s. Antoniego, Bondarewicza rocz. 1899 zam. ul. Piasta 36 w Białymstoku.

Zgubiono książkę woj. wyd. przez P.K.U. Białystok na imię Gersza-Lejby, s. Gdalego, Milnera, rocz. 1889, zam. Rabińska 13 w Białymstoku.

Zgubiono ks. woj. wyd. przez PKU. Białystok na imię Aleksego, s. Dmitrego Michalczuka, roczn. 1888 zam. w. Żytkowo, gm. Zabłudów.

Zgubiono wyciąg z ksiąg ludności, wyd. przez Magistrat w Sokołach na imię Symchy Sokołowicza, s. Hilko, zam. w Sokołach.

Zgubiono książkę woj. wyd. przez P. K. U. Białystok na imię Walerjana, s. Konstantego, Bujnowskiego, roczn. 1888 zam. Młynowa 74 w Białymstoku.

WARUNKI PRENUMERATY: Miejscowa z dostarczaniem do domu — Zł. 5, — zamiejscowa wraz z przesyłką — Zł. 5 gr. 50, — zagraniczna — Zł. 9.

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy—szerokość szpalty redakc. w tekście na 4 stronie—70 groszy, zwyczajna połowa szpalty redakc.—25 gr., drobne za wyraz 20 gr. Układ ogłoszeń 12-szpaltowy. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Na zasadzie uchwał Zjazdu Prasy Prowinc. wszystkie komunikaty instytucyj prywat. i społecz. w kronice podlegają opłacie.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: MARJA LUBKIEWICZOWA.

Polskie Zakłady Graficzne „Dziennik Białostocki", Legjonowa 1, Telef. Nr. 11 (dodatkowy)